

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

17 травня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 990/дп-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі:

головуючого – Тітова Ю.Г.,

членів Комісії: Весельської Т.Ф., Заріцької А.О., Луцюка П.С.,
Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Устименко В.Є.,
Шилової Т.С., Щотки С.О.,

розглянувши дисциплінарну справу стосовно судді Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області Матяш Таїсії Леонідівни за зверненням заступника прокурора Одеської області Занфірова М.В.,

встановила:

У березні 2014 року заступник прокурора Одеської області Занфіров М.В. звернувся до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України з повідомленням про неправомірну, на його думку, поведінку судді Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області Матяш Т.Л.

У зверненні йдеться про систематичне порушення суддею Матяш Т.Л. норм процесуального і матеріального права при здійсненні правосуддя у дев'яти цивільних справах, а саме: № 495/1254/13, № 1505/5632/2012, № 1505/8988/2012, № 1505/9645/2012, № 1505/9647/2012, № 1505/9655/2012, № 1505/10071/2012, № 495/1205/13, № 495/1310/13.

Занфіров М.В. вказує, що при розгляді справ судом не вжито заходів щодо повного з'ясування обставин, які мають значення для правильного вирішення цих справ, зокрема висновки суду не відповідають фактичним обставинам справ.

Упродовж 2013 року прокуратурою оскаржено 10 судових рішень, ухвалених суддею Матяш Т.Л. у 2012-2013 роках, з них дев'ять скасовано апеляційним судом Одеської області через порушення норм матеріального та процесуального права. Крім того, 10.12.2013 судом апеляційної інстанції за результатами розгляду однієї справи постановлено окрему ухвалу, яку направлено на адресу голови Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області для належного реагування.

Із урахуванням викладених обставин заявник просить Комісію притягнути суддю Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області Матяш Т.Л. до дисциплінарної відповідальності.

28.03.2015 набрав чинності Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд» (далі - Закон), яким Закон України «Про судоустрій і статус суддів» викладено у новій редакції. Відповідно до пункту 8 розділу II цього Закону (Прикінцеві та перехідні положення) заяви та скарги, подані до набрання чинності цим Законом, а також дисциплінарні провадження щодо суддів, розпочаті до набрання чинності цим Законом, здійснюються відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції, що діяла на момент подачі відповідної заяви (скарги), відкриття відповідного дисциплінарного провадження.

Ураховуючи наведене, дисциплінарне провадження за даним зверненням здійснюється за Законом України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції 2010 року.

Стосовно обставин, викладених у зверненні, суддя надала Комісії письмові пояснення та копії окремих матеріалів справи.

Відповідно до вимог статті 86 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (у редакції 2010 року) членом Комісії проведено перевірку даних про наявність підстав для відкриття дисциплінарної справи та притягнення судді Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області Матяш Т.Л. до дисциплінарної відповідальності, за результатами якої 30 жовтня 2015 року складено висновок з викладенням фактів та обставин, виявлених у ході перевірки.

Рішенням Комісії від 24.11.2015 № 3440/дп-15 відкрито дисциплінарну справу стосовно судді Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області Матяш Т.Л.

Відповідно до вимог частини 8 статті 86 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (у редакції 2010 року) копію рішення Комісії про відкриття дисциплінарної справи та висновку члена Комісії, складеного за результатами перевірки за зверненням заступника прокурора Одеської області Занфірова М.В., отримано суддею, що підтверджується зворотнім поштовим повідомленням від 26.11.2015 та додатковими поясненнями судді від 02.12.2015.

Розгляд дисциплінарної справи, призначеної на 02.02.2016, відкладено на 05.04.2016 відповідно до вимог частини 10 статті 86 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (у редакції 2010 року) у зв'язку з неявкою судді Матяш Т.Л. Слід зазначити, що суддю було належним чином повідомлено про засідання Комісії через Білгород-Дністровський міськрайонний суд Одеської області. Із суду надійшов лист, в якому суддя просила розглядати дисциплінарну справу за її відсутності, врахувати раніше надані нею пояснення по суті звернення та прийняти рішення відповідно до чинного законодавства.

05.04.2016 суддя Матяш Т.Л. вдруге не з'явилася на засідання Комісії, хоча також була належним чином повідомлена про дату, час і місце проведення засідання Комісії. Із суду надійшла інформація про те, що ІНФОРМАЦІЯ_1. Заслухавши думку доповідача, Комісія відклала розгляд дисциплінарної справи на 28.04.2016.

На засідання Комісії 28.04.2016 суддя Матяш Т.Л. втретє не з'явилася. Суддю було запрошено через Білгород-Дністровський міськрайонний суд Одеської області, з якого надійшла інформація про те, що з 11.04.2016 по 25.05.2016 суддя перебуває у відпустці (45 календарних днів). Однак, у день засідання Комісії, тобто 28.04.2016, суддя Матяш Т.Л. направила до Комісії електронне повідомлення де зазначала, що вона ІНФОРМАЦІЯ_2. Суддя просила розглядати дисциплінарну справу за її відсутності, врахувати раніше надані нею пояснення по суті звернення та прийняти рішення згідно з чинним законодавством. Оскільки інформація, отримана від голови суду, суперечила електронному повідомленню судді, Комісія дійшла висновку про доцільність відкладення розгляду дисциплінарної справи на 17.05.2016, про що суддю також було повідомлено належним чином, що підтверджується зворотнім поштовим повідомленням.

Крім того, інформація про час, день і місце розгляду Комісією дисциплінарної справи стосовно судді Матяш Т.Л. завчасно було розміщено на офіційному веб-сайті Комісії (<http://vkksu.gov.ua/ua/practice/zasidannya-komisi>).

Відповідно до частини 10 статті 86 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у разі неможливості з поважних причин взяти участь у засіданні Вищої кваліфікаційної комісії суддів України суддя, справа стосовно якого розглядається, може надати по суті порушених питань письмові пояснення, які додаються до матеріалів справи. Письмові пояснення судді оголошуються на засіданні Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в обов'язковому порядку. Повторна неявка цього судді на засідання Вищої кваліфікаційної комісії суддів України є підставою для розгляду дисциплінарної справи за його відсутності.

На засідання Комісії 17.05.2016 суддя Матяш Т.Л. вчетверте не з'явилася, свого представника до Комісії не направила. Із суду надійшла інформація про те, що ІНФОРМАЦІЯ_3, що в свою чергу свідчить про обізнаність судді про дату розгляду даної дисциплінарної справи. Заявник або його представник також не з'явилися. Вказані факти свідчать про те, що Комісією приймалися заходи для участі сторін дисциплінарного провадження у засіданні Комісії під час розгляду дисциплінарної справи стосовно судді Матяш Т.Л.

Суддя Матяш Т.Л. скористалась своїм правом та надала Комісії письмові пояснення.

За таких обставин, відповідно до частини 10 статті 86 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» чергова неявка судді на засідання Комісії не перешкоджає розгляду дисциплінарної справи, тому Комісія вважала за можливе розглянути її за відсутності судді з оголошенням наданих нею пояснень.

У своїх поясненнях суддя Матяш Т.Л. зазначає, що діяла відповідно до вимог закону, вважає, що прийняті нею судові рішення є обґрунтованими, оскільки відповідачі у цих справах жодного разу не оскаржили судових рішень, з якими були згодні, та не підтримували скарги прокурора, навіть коли вони були подані в їх інтересах.

Жодної шкоди судові рішення, постановлені під її головуванням, не завдали. Просила врахувати, що державні органи, в інтересах яких подавалися скарги, не підтримали їх. Також наголошувала, що під час постановлення вказаних рішень у неї був лише дворічний стаж роботи на посаді судді та просила взяти до уваги її надмірне навантаження, яке призвело до допущення процесуальних помилок під час розгляду оскаржуваних справ.

Суддя вважає подану скаргу прокурором спробою тиску на суд. Крім того, посиляється на частину 2 статті 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» де визначено, що скасування або зміна судового рішення не тягне за собою дисциплінарної відповідальності судді, який брав участь у його ухваленні, крім випадків, коли порушення допущено внаслідок умисного порушення норм права чи неналежного ставлення до службових обов'язків. Вважає, що прокурором не доведено, що вона умисно порушила норми права чи неналежно поставилася до своїх службових обов'язків.

Також суддя вказує, що відповідно до частини 4 статті 87 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (у редакції 2010 року) сплинув однорічний строк для притягнення її до дисциплінарної відповідальності, оскільки порушення були нею вчинені у 2012-2013 роках. Тому просила припинити дисциплінарну справу у зв'язку зі спливом строку.

Заслухавши доповідача, дослідивши матеріали дисциплінарної справи, Комісія встановила такі факти та обставини.

Указом Президента України від 20 лютого 2010 року № 200/2010 Матяш Т.Л. призначено на посаду судді Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області строком на п'ять років.

При виконанні своїх посадових обов'язків суддя Матяш Т.Л. розглядає цивільні справи, адміністративні справи та справи про адміністративні правопорушення.

Зокрема, у провадженні судді Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області Матяш Т.Л. перебувало дев'ять цивільних справ, а саме:

1) справа № 1505/5632/2012 за позовом ОСОБА_1 до Затоківської селищної ради про визнання права власності на самочинно

зведені будівлі, а саме магазин літери «А» з навісом загальною площею 21,7 кв. м.

Заочним рішенням Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області від 19.07.2012 позов ОСОБА_1 задоволено і визнано за ним право власності на самочинно збудований магазин літери «А» з навісом.

Вказане рішення оскаржив в апеляційному порядку заступник Білгород-Дністровського міжрайонного прокурора Одеської області в інтересах держави в особі Інспекції державного архітектурно-будівельного контролю в Одеській області, головного управління Держземагенства в Одеській області, Затоківської селищної ради.

Рішенням апеляційного суду Одеської області від 21.05.2013 апеляційну скаргу заступника прокурора задоволено та скасовано рішення Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області від 19.07.2012 про задоволення позову ОСОБА_1 і ухвалено нове - про відмову у задоволенні його позову.

Апеляційний суд Одеської області зазначив, що суд першої інстанції неправильно застосував норми матеріального права, а саме: будівля магазину розташована на земельній ділянці, що не була відведена для цієї мети, без дозволу та належно затвердженого проекту, відтак будівля є самочинним будівництвом; особа, яка здійснила самочинне будівництво нерухомого майна, не набуває права власності на нього (частина друга статті 376 ЦК України); правовим наслідком самочинного будівництва є неможливість набуття права власності на нього особою, що здійснила таке будівництво; результат будівництва є об'єктом нерухомості, реєстрація прав на нього не проводиться; особа, яка вчинила самочинне будівництво, є власником лише будівельних матеріалів.

Апеляційна інстанція також вказала, що предметом судового розгляду може бути не розгляд заяви про відведення земельної ділянки під збудоване майно, про прийняття будівлі в експлуатацію та видачу свідоцтва про право власності на нерухоме майно чи відмова ради у відведенні земельної ділянки, оформленні права на новостворене майно, а визнання рішень, дій, бездіяльності протиправними, скасування рішень чи зобов'язання вчинити певні дії відповідно до компетенції тощо.

За висновками апеляційної інстанції, відповідно до частини п'ятої статті 376 ЦК України правові підстави для визнання права власності за позивачем на самочинно збудоване нерухоме майно відсутні, а згідно з частиною другою статті 331 ЦК України право власності на новостворене нерухоме майно виникає з моменту завершення будівництва та прийняття його в експлуатацію.

2) справа № 1505/8988/2012 за позовом ОСОБА_2 до виконавчого комітету Білгород-Дністровської міської ради, гаражно-будівельного кооперативу «Сонячний» про визнання права власності на самочинне будівництво, а саме гаражу № 3 розміром 4,8 x 6,48 м. загальною

площею 25,2 кв. м., розташованого за адресою: АДРЕСА_1, але без отримання належних дозвільних документів.

Рішенням Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області від 26.11.2012 позов ОСОБА_2 задоволено і визнано за нею право власності на самочинно збудований гараж.

Прийняте рішення оскаржив в апеляційному порядку заступник Білгород-Дністровського міжрайонного прокурора Одеської області в інтересах виконкому Білгород-Дністровської міської ради Одеської області.

Апеляційний суд Одеської області 26.06.2013 ухвалив рішення, яким задовольнив апеляційну скаргу заступника прокурора та скасував рішення Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області від 26.11.2012 про задоволення позову ОСОБА_2 і ухвалив нове - про відмову у задоволенні її позову.

У рішенні апеляційного суду Одеської області вказано, що суд першої інстанції ухвалив рішення з порушенням норм матеріального права, оскільки неповно з'ясував обставини справи, що мають значення для її вирішення. Колегія суддів зазначила, що звернутися з позовом про визнання права власності на самочинне будівництво можна лише за наявності даних про те, що порушене питання було предметом розгляду компетентного державного органу, рішення якого чи його відсутність є підставою вважати наявним спір щодо цього майна.

Також суд першої інстанції у порушення вимог статей 213, 214 ЦПК України не звернув уваги та не встановив, чи звертався позивач до відповідних органів з питання оформлення йому права власності на спірні самочинні прибудови, а тому за висновком апеляційного суду ухвалив передчасне рішення про наявність правових підстав для задоволення його позову. Крім того, відсутня й експертна оцінка новоствореного майна на предмет відповідності його встановленим будівельним, технічним, санітарним та пожежним нормам.

3) справа № 1505/9645/2012 за позовом ОСОБА_3 до підприємства «База відпочинку Харків» первинної профспілкової організації ВАТ «Харківський електроапаратний завод», третя особа, яка не заявляє самостійних вимог - первинна профспілкова організація ВАТ «Харківський електроапаратний завод», про стягнення грошових коштів у розмірі 100 151 гривня.

Ухвалою Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області від 30.11.2012 затверджено мирову угоду, якою визнано за позивачем право власності на 17/100 частин бази відпочинку «Харків», а саме будівлі адміністративного корпусу літери «А», котельної літери «П», металевих вагончиків літер «С», «Т», «Р», Споруду № 9 (металеві цистерни), будівлі очисних споруд літери «М», будинків відпочинку літер «1 Ж», «1 Є», «1 І», «1 З», «1 Ф». Провадження у справі закрито відповідно до вимог пункту 4

частини першої статті 205 ЦПК України і роз'яснено сторонам наслідки, передбачені частиною третьою статті 206 ЦПК України.

Вказану ухвалу оскаржив в апеляційному порядку заступник Білгород-Дністровського міжрайонного прокурора Одеської області в інтересах держави в особі Затоківської селищної ради та головного управління Держземагентства в Одеській області.

Ухвалою апеляційного суду Одеської області від 24.07.2013 апеляційну скаргу заступника прокурора задоволено частково та скасовано ухвалу Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області від 30.11.2012 про затвердження мирової угоди, справу передано до того ж суду першої інстанції для продовження розгляду.

В ухвалі апеляційного суду Одеської області вказано, що під час розгляду питання про затвердження мирової угоди та закриття провадження у справі судом першої інстанції порушено норми матеріального та процесуального права, які призвели до неправильного вирішення справи. До того ж висновки суду першої інстанції не відповідали обставинам справи.

У судовому засіданні 30.11.2012 сторони не з'явилися, а тому мирова угода визнавалася судом першої інстанції без участі сторін і провадження у справі закривалося судом без роз'яснення сторонам наслідків закриття відповідно до вимог частини третьої статті 206 ЦПК України.

4) справа № 1505/9647/2012 за позовом ОСОБА_4 до підприємства «База відпочинку Харків» первинної профспілкової організації ВАТ «Харківський електроапаратний завод», третя особа, яка не заявляє самостійних вимог - первинна профспілкова організація ВАТ «Харківський електроапаратний завод», про стягнення грошових коштів у розмірі 58 664 гривні 58 копійок.

Ухвалою Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області від 30.11.2012 затверджено мирову угоду, якою визнано за позивачем право власності на 7/100 частин бази відпочинку «Харків», а саме будівлю спального корпусу літери «Б», споруду № 1 (спортивний майданчик), будинки відпочинку літер «1 У», «1 П», «1 С», «1 Р», «1 Т». Провадження у справі закрито відповідно до вимог пункту 4 частини першої статті 205 ЦПК України і роз'яснено сторонам наслідки, передбачені частиною третьою статті 206 ЦПК України.

Вказану ухвалу оскаржив в апеляційному порядку заступник Білгород-Дністровського міжрайонного прокурора Одеської області.

Ухвалою апеляційного суду Одеської області від 01.10.2013 апеляційну скаргу заступника прокурора задоволено та скасовано ухвалу Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області від 30.11.2012 про затвердження мирової угоди, справу направлено до суду першої інстанції для продовження розгляду справи по суті.

В ухвалі апеляційного суду Одеської області вказано, що ухвала суду першої інстанції постановлена з порушенням вимог закону. Зокрема, суд

першої інстанції, задовольнивши заяву сторін про затвердження мирової угоди, якою визнав право власності за позивачем, не взяв до уваги, що позивач не заявляв вимог про визнання за ним права власності на частину бази відпочинку «Харків», і що у матеріалах справи відсутні документи на підтвердження права власності у підприємства бази відпочинку «Харків» первинної профспілкової організації ВАТ «Харківський електроапаратний завод» на будівлю спального корпусу, спортивний майданчик, будинки відпочинку; не перевіряв належним чином наявності або відсутності заборгованості відповідача перед позивачем та фактично мировою угодою затвердив договір купівлі-продажу об'єкта нерухомості, не з'ясувавши, що заважало сторонам при визнанні заборгованості відповідача перед позивачем оформити належним чином право власності за ним на вказаний об'єкт нерухомості.

5) справа № 1505/9655/2012 за позовом ОСОБА_5 до підприємства бази відпочинку «Харків» первинної профспілкової організації ВАТ «Харківський електроапаратний завод», третя особа, яка не заявляє самостійних вимог - Первинна профспілкова організація ВАТ «Харківський електроапаратний завод», про стягнення грошових коштів у розмірі 104 368 гривень 10 копійок.

Ухвалою Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області від 30.11.2012 затверджено мирову угоду, якою визнано за позивачем право власності на 31/100 частин бази відпочинку «Харків», що розташована за адресою: вул. Лазурна, 95, смт Затока, м. Білгород-Дністровський, Одеська область, а саме їдальні літери «Г», будівлю дизельної літери «Ж», будівлю складу літери «Є» (овочевого цеху), будівлю трансформаторної підстанції літери «О», будівлю складу літери «Д», навіс літери «У», будівлю вбиральні літери «Л», будинки відпочинку літер «Х», «Ф», «Ц», «Ч». Провадження у справі закрито відповідно до вимог пункту 4 частини першої статті 205 ЦПК України і роз'яснено сторонам наслідки, передбачені частиною третьою статті 206 ЦПК України.

Зазначену ухвалу оскаржив в апеляційному порядку заступник Білгород-Дністровського міськрайонного прокурора Одеської області в інтересах держави в особі Затоківської селищної ради, головного управління Держземагентства в Одеській області.

Ухвалою апеляційного суду Одеської області від 19.07.2013 апеляційну скаргу заступника прокурора задоволено та скасовано ухвалу Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області від 30.11.2012 про затвердження мирової угоди, справу направлено до суду першої інстанції для продовження розгляду справи по суті.

За висновками апеляційної інстанції, наявна у справі мирова угода між позивачем та відповідачем не стосувалася предмета спору (грошових коштів), а зазначене в угоді нерухоме майно не було предметом позики (діяв поза межами прав та обов'язків сторін і предмета спору), оскільки суд першої

інстанції допустив порушення положень статті 175 ЦПК України, визнавши подану сторонами мирову угоду, що стало підставою для її скасування. Також суд першої інстанції не пересвідчився в повноваженнях представника відповідача здійснювати відчуження нерухомого майна профспілки, не з'ясував, чи є нерухоме майно належно зареєстрованим, не самочинним, і чи відводилася для його будівництва земельна ділянка. Водночас суд не впевнився, чи існує насправді між сторонами спір щодо боргу та чи не є мирова угода прихованою формою незаконного, зловмисного відчуження нерухомого майна і формою незаконного заволодіння земельною ділянкою на території Затоківської селищної ради.

б) справа № 1505/10071/2012 за позовом ОСОБА_6 до ОСОБА_7 про визнання договору дійсним та визнання права власності на 18/100 частин житлового будинку, а саме домоволодіння, розташованого за адресою: АДРЕСА_2, яке в цілому складається з чотирьох житлових будинків, зазначених на плані під літерою «А» загальною площею 143,9 кв. м, під літерою «Б» загальною площею 33,4 кв. м, під літерою «Д» загальною площею 60,3 кв. м, під літерою «В» загальною площею 104,7 кв. м, надвірних будівель - сараю під літерами «К», «Г», «Ж», «М», «З», споруд № 1-7, розташованих на земельній ділянці площею 1 085 кв. м.

Рішенням Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області від 11.12.2012 позов ОСОБА_6 задоволено і визнано дійсним договір купівлі-продажу, укладений 28.09.2012, і право власності на 18/100 частин домоволодіння.

Указане рішення оскаржив в апеляційному порядку заступник Білгород-Дністровського міжрайонного прокурора Одеської області, який діє в інтересах держави в особі Білгород-Дністровської міської ради та головного управління Держземагентства в Одеській області.

Рішенням апеляційного суду Одеської області від 02.07.2013 апеляційну скаргу заступника прокурора задоволено та скасовано рішення Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області від 11.12.2012 про визнання договору дійсним, визнання права власності на 18/100 частин житлового будинку і ухвалено нове - про відмову у задоволенні позову ОСОБА_6.

У рішенні апеляційного суду Одеської області вказано, що суд першої інстанції допустив порушення норм матеріального і процесуального права, оскільки договір купівлі-продажу нерухомого майна, який уклали між собою сторони, підлягав обов'язковому нотаріальному посвідченню. З урахуванням вимог закону відсутні правові підстави для визнання дійсною угоди, яка була укладена між позивачем і відповідачем як домашня угода. Сторони у справі не були позбавлені права на звернення до нотаріальної контори з метою посвідчення угоди з подальшою її державною реєстрацією.

7) справа № 495/1254/13 за позовом ОСОБА_8 до ФОП Манкевич В.А. про стягнення боргу за договором позики від 24.06.2012 у розмірі 100 000 гривень.

Ухвалою Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області від 27.02.2013, постановленою за відсутності позивача та відповідача, затверджено мирову угоду, якою визнано за позивачем право власності на спальний корпус № 33 загальною площею 384 кв. м, бар-магазин № 34 загальною площею 23 кв. м, що розташовані на базі відпочинку «Ізюмінка», за адресою: Шабівська сільська рада, Білгород-Дністровський район, Одеська область. Провадження у справі закрито на підставі вимог пункту 4 частини першої статті 205 ЦПК України.

Зазначену ухвалу оскаржив в апеляційному порядку заступник Білгород-Дністровського міжрайонного прокурора Одеської області.

Ухвалою апеляційного суду Одеської області від 10.12.2013 скасовано ухвалу Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області від 27.02.2013 про визнання мирової угоди, справу направлено до суду першої інстанції для продовження розгляду в іншому складі суддів.

З ухвали апеляційного суду Одеської області від 10.12.2013 вбачається, що спір виник з правовідносин позики, а саме грошових коштів у розмірі 100 000 гривень. Позикодавець вправі вимагати від ФОП Манкевич В.А. повернення цієї ж суми грошових коштів (суми позики), а останній як позичальник зобов'язаний повернути ОСОБА_8 отримані у позику грошові кошти (суму позики).

Сторони вправі укласти між собою мирову угоду, однак вона може стосуватися лише прав та обов'язків сторін і предмета спору, тобто суми позики.

В ухвалі апеляційного суду зазначено, що наявна у справі мирова угода між ОСОБА_8 та Манкевич В.А. не стосувалася предмета спору (грошових коштів), а зазначене в угоді нерухоме майно не було предметом позики, оскільки суд першої інстанції допустив порушення положень статті 175 ЦПК України, визнавши подану сторонами мирову угоду, що стало підставою для її скасування.

Крім того, за висновками апеляційного суду суд першої інстанції грубо порушив норми процесуального права, не встановив наявності або відсутності обставин, що мають значення для вирішення справи, та визнав право власності на спальний корпус та бар-магазин, не маючи жодного доказу того, що таке нерухоме майно належить відповідачу, оскільки матеріали справи не містили жодного правовстановлюючого документа щодо нерухомого майна, право на яке визнано судовим рішенням.

Апеляційна інстанція вказала, що 05.12.2008 між Білгород-Дністровською районною державною адміністрацією Одеської області та СПД - фізичною особою Манкевич В.А., укладено довгостроковий договір оренди земельної ділянки площею 0,545 га.

Відповідно до пункту 17 договору однією з умов збереження стану об'єкта оренди є проведення будівництва об'єктів згідно з вимогами чинного законодавства. Як убачалось зі змісту технічного паспорта, виготовленого 21.12.2009, на орендованій земельній ділянці самочинно збудовано триповерховий спальний корпус, загальною площею 384 кв. м, а також бар-магазин площею 23 кв. м.

Таким чином, у порушення вимог статті 376 ЦК України суд першої інстанції визнав за позивачем, який не був власником або користувачем земельної ділянки та не був особою, яка здійснила самочинне будівництво, право власності на самочинно збудоване нерухоме майно, не залучивши до участі у справі власника земельної ділянки - Бідгород-Дністровську районну державну адміністрацію Одеської області.

З урахуванням викладеного апеляційний суд вказав, що ухвала суду першої інстанції постановлена з порушенням норм матеріального і процесуального права, оскільки характер допущених суддею порушень чинного законодавства викликав у апеляційній інстанції сумніви в її об'єктивності та неупередженості.

Крім того, 10.12.2013 за наслідками розгляду справи постановлено окрему ухвалу апеляційного суду Одеської області з метою довести до відома голови Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області про допущені суддею Матяш Т.Л. порушення норм матеріального та процесуального права для належного реагування та вжиття заходів у встановлений законом строк. Вказану окрему ухвалу суддя не оскаржила в апеляційному порядку, ухвала набрала законної сили та є чинною.

В окремій ухвалі вказано:

1) у супереч вимогам частини першої статті 120 ЦПК України до позовної заяви не було долучено копій позовної заяви та інших документів для відповідача;

2) у порушення вимог частини першої статті 121 ЦПК України суддя Матяш Т.Л. не залишила позовної заяви без руху і не надала строку для усунення вказаних недоліків;

3) у матеріалах справи відсутні дані про те, що відповідачу була надіслана копія позовної заяви, що свідчить про недотримання судом вимог частини другої статті 127 ЦПК України;

4) водночас до позовної заяви позивач додав низку документів (техпаспорта на самочинні будівлі, договір оренди землі, акт приймання-передавання земельної ділянки тощо), які належали відповідачу та не стосувалися предмета спору, проте стали підставою для ухвалення у подальшому незаконного судового рішення про визнання мирової угоди;

5) у матеріалах справи відсутні дані про реєстрацію судом заяви позивача та відповідача від 21.02.2013 про розгляд справи без їх участі та їх заяви про затвердження мирової угоди;

б) усупереч вимогам частини третьої статті 222 ЦПК України копія повного судового рішення відповідачу Манкевич В.А. судом не надсилалася.

Таким чином, апеляційна інстанція вказала на неналежну організацію роботи апарату суду щодо реєстрації вхідної кореспонденції та (або) непроцесуальне спілкування судді Матяш Т.Л. зі стороною (сторонами).

За висновками апеляційного суду, суддя Матяш Т.Л. дійшла помилкового висновку про можливість розгляду та визнання заяви щодо мирової угоди за відсутності сторін, не звернула уваги на приписи частини третьої статті 175, частини третьої статті 206 ЦПК України, згідно з якими у зв'язку з укладенням сторонами мирової угоди до ухвалення судового рішення суд роз'яснює сторонам наслідки такого рішення.

8) справа № 495/1205/13 за позовом ОСОБА_9 до підприємства «База відпочинку Харків» первинної профспілкової організації ВАТ «Харківський електроапаратний завод», третя особа - первинна профспілкова організація ВАТ «Харківський електроапаратний завод», про стягнення грошових коштів у розмірі 40 000 гривень.

Ухвалою Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області від 15.03.2013 затверджено мирову угоду, якою визнано за позивачем право власності на 11/100 частин бази відпочинку «Харків», а саме на будівлі кінотеатру під літерою «З» загальною площею 435,5 кв. м, складу під літерою «І» загальною площею 7,0 кв. м, побутового корпусу літерою «К» загальною площею 300,7 кв. м, будівлі більярду і тенісу під літерою «Н» загальною площею 107,1 кв. м та будинків відпочинку під літерами «Д», «Г», «В», «Б», «Ш», «Щ». Провадження у справі закрито відповідно до вимог пункту 4 частини першої статті 205 ЦПК України і роз'яснено сторонам наслідки, передбачені частиною третьою статті 206 ЦПК України.

Зазначену ухвалу Білгород-Дністровська міжрайонна прокуратура Одеської області оскаржила в апеляційному порядку.

Ухвалою апеляційного суду Одеської області від 21.06.2013 апеляційну скаргу Білгород-Дністровської міжрайонної прокуратури задоволено та скасовано ухвалу Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області від 15.03.2013 про визнання мирової угоди, справу направлено для продовження розгляду до суду першої інстанції.

В ухвалі апеляційного суду Одеської області вказано на постановлення судом першої інстанції незаконної ухвали, яка суперечить вимогам частини першої статті 175 ЦПК України.

Визнаючи право власності на нерухоме майно за позивачем, яке не було предметом спору, суд першої інстанції не з'ясував, чи відповідає мирова угода вимогам закону, чи стосувалася вона прав та обов'язків сторін, чи законно відповідач, ухвалюючи мирову угоду щодо нерухомого майна шляхом передачі його у власність позивача, виконала взяті на себе зобов'язання з повернення боргу за договором.

Апеляційна інстанція також зазначила, що суд першої інстанції не з'ясував, що саме перешкоджало сторонам вирішити питання про відчуження зазначеного у мировій угоді нерухомого майна шляхом нотаріального посвідчення договору купівлі-продажу цього майна, який би відповідав вимогам статей 655, 656, 657 ЦК України та був би зареєстрований у встановленому законом порядку.

9) справа № 495/1310/13 за позовом ОСОБА_10 до підприємства «База відпочинку «Харків» первинної профспілкової організації ВАТ «Харківський електроапаратний завод», третя особа-первинна профспілкова організація ВАТ «Харківський електроапаратний завод», про стягнення коштів.

Ухвалою Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області від 15.03.2013 затверджено мирову угоду, якою визнано за позивачем право власності на 34/100 частин бази відпочинку «Харків», а саме на будівлі складу літери «1 Ц», загальною площею 102,6 кв. м, будівлі складу літери «1 Ч» загальною площею 16,5 кв. м., спального корпусу літери «В» загальною площею 1 060,5 кв. м, будинків відпочинку літер «1 О», «1 Н», «1 Л», «Я», «Ю», «1 К», огорожі № 7, хвіртки № 2 і № 6, воріт № 3-5. Провадження у справі закрито відповідно до вимог пункту 4 частини першої статті 205 ЦПК України і роз'яснено сторонам наслідки, передбачені частиною третьою статті 206 ЦПК України.

Зазначену ухвалу оскаржив в апеляційному порядку заступник Білгород-Дністровського міжрайонного прокурора Одеської області.

Ухвалою апеляційного суду Одеської області від 21.11.2013 апеляційну скаргу заступника прокурора задоволено частково. Ухвалу Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області від 15.03.2013 про затвердження мирової угоди скасовано. Справу направлено до Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області для продовження розгляду іншим суддею.

В ухвалі апеляційного суду Одеської області вказано, що суд першої інстанції передчасно визнав за позивачем право власності на 34/100 частин бази відпочинку «Харків» без з'ясування та перевірки її належності відповідачеві. Крім того, у матеріалах справи не містилося доказів володіння чи користування відповідачем земельною ділянкою, на якій розташовано спірне нерухоме майно. Суд першої інстанції всупереч вимогам статті 120 Земельного кодексу України визнав право власності на нерухоме майно за позивачем, не встановивши правомірності користування відповідачем земельною ділянкою, на якій розміщено спірне нерухоме майно.

Таким чином, у 2012 - 2013 роках суддею було постановлено дев'ять таких неправосудних рішень, на які вказується у зверненні заступника прокурора Одеської області Занфірова М.В.:

у 2012 році - 19 липня і 26 листопада по одному рішенню, 30 листопада - три, 11 грудня - одне;

у 2013 році - 27 лютого - одне, 15 березня - два судових рішення.

З травня по листопад 2013 року всі ці рішення були скасовані апеляційною інстанцією.

Стосовно терміну розгляду вказаних судових справ слід відзначити таке. Зокрема, на початку листопада 2012 року до суду надійшли справи № 1505/9655/2012, № 1505/9645/2012 та № 1505/9647/2012 про стягнення грошових коштів, а в кінці цього ж місяця, 30.11.2012, судом було затверджено мирові угоди, якими визнано право власності на нерухоме майно одного і того ж об'єкту - бази відпочинку «Харків» (у різних частинах).

Судова справа №495/1254/13 про стягнення боргу надійшла до суду 19.02.2013, а через 8 днів (27.02.2013) за відсутності сторін судом було постановлено ухвалу про затвердження мирової угоди щодо нерухомого майна.

Комісією було встановлено, що суддею Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області Матяш Т.Л. систематично, умисно, грубо порушувалися норми матеріального та процесуального права під час розгляду вказаних дев'яти цивільних справ, що призвело до неправильного їх вирішення, а також до невідповідності висновків суду першої інстанції фактичним обставинам у справах, а саме:

1) За результатами перегляду у 2013 році цивільних справ № 1505/5632/2012, № 1505/8988/2012 апеляційним судом Одеської області ухвалено судові рішення, які обґрунтовані тим, що всупереч вимогам статей 331, 376 ЦК України та 213, 214 ЦПК України суддя Матяш Т.Л. неправомірно визнала право власності за позивачами на самочинно збудовані об'єкти нерухомого майна (магазин та гараж) за відсутності правових підстав для такого визнання до моменту завершення будівництва та прийняття їх до експлуатації. Звернутися до суду з позовом про визнання права власності на самочинне будівництво можна лише за наявності даних про те, що порушене питання було предметом розгляду компетентного державного органу, рішення якого чи його відсутність є підставою вважати наявним спір щодо цього майна. Суд першої інстанції у порушення вимог статей 213, 214 ЦПК України не звернув уваги та не встановив, чи звертався позивач до відповідних органів з питання оформлення йому права власності на спірні самочинні прибудови, а тому за висновком апеляційного суду ухвалив передчасне рішення про наявність правових підстав для задоволення його позову. Крім того, відсутня й експертна оцінка новоствореного майна на предмет відповідності його встановленим будівельним, технічним, санітарним та пожежним нормам. Предметом судового розгляду міг бути не розгляд заяви про відведення земельної ділянки під збудоване майно, про прийняття будівлі в експлуатацію та видачу свідоцтва про право власності на нерухоме майно, чи відмова ради у відведенні земельної ділянки, оформленні права на новостворене майно, а визнання рішень, дій, бездіяльності

протиправними, скасування рішень чи зобов'язання вчинити певні дії відповідно до компетенції тощо.

2) Під час розгляду цивільних справ (№ 1505/9655/2012, № 1505/9645/2012, № 1505/9647/2012, № 495/1205/13, № 495/1310/13, № 495/1254/13) суддя знехтувала положеннями статі 120 Земельного кодексу України та статтями 175, 206, 376 ЦПК України за наявності обставин, що вказували на штучне створення спору між сторонами, адже спори виникли з правовідносин позики, а саме грошових коштів. Позивачі вправі вимагати від відповідача повернення цієї ж суми грошових коштів (суми позики), а останній як позичальник зобов'язаний повернути позивачам отримані у позику грошові кошти (суму позики). Сторони вправі укласти між собою мирову угоду, однак вона може стосуватися лише прав та обов'язків сторін і предмета спору, тобто суми позики.

Комісія встановила, що упередженість у розгляді справ і умисний характер порушень судді Матяш Т.Л. свідчить й тим, що наявні у справах мирові угоди між позивачами та відповідачем не стосувалися предмета спору (грошових коштів), а зазначене в угоді нерухоме майно не було предметом позики (суд діяв поза межами прав та обов'язків сторін і предмета спору), суд першої інстанції допустив порушення положень статті 175 ЦПК України, визнавши подані сторонами мирові угоди.

Суддя Матяш Т.Л. знехтувала вимогами закону і не пересвідчилася у повноваженнях представника відповідача здійснювати відчуження нерухомого майна профспілки, не з'ясувала, чи є нерухоме майно належно зареєстрованим, не самочинним, і чи відводилася для його будівництва земельна ділянка.

Водночас суддя не з'ясувала, чи дійсно існував спір між сторонами щодо стягнення коштів, чи не були мирові угоди прихованою (штучною) формою незаконного, зловмисного відчуження нерухомого майна і формою незаконного заволодіння таким майном. Фактично вказаними мировими угодами суд першої інстанції затвердив договори купівлі-продажу об'єктів нерухомості та не з'ясував, причин та передумов, які заважали сторонам при визнанні заборгованості відповідачів перед позивачами оформити належним чином право власності на це майно.

Слід зауважити, що під час розгляду справи № 495/1254/13 Комісія, крім умисного характеру порушень, встановила істотні порушення суддею Матяш Т.Л. норм процесуального права, а саме - суд не встановив наявності або відсутності обставин, що мають значення для вирішення справи, та визнав право власності на майно, не маючи жодного доказу того, що таке нерухоме майно належить відповідачу, оскільки матеріали справи не містили правовстановлюючого документа щодо нерухомого майна, право на яке визнано судовим рішенням. Апеляційна інстанція встановила, що 05.12.2008 між Білгород-Дністровською районною державною адміністрацією Одеської області та СПД - фізичною особою Манкевич В.А., укладено довгостроковий договір оренди земельної ділянки

площею 0,545 га. Відповідно до пункту 17 договору однією з умов збереження стану об'єкта оренди є проведення будівництва об'єктів згідно з вимогами чинного законодавства. Як убачалось зі змісту технічного паспорта, виготовленого 21.12.2009, на орендованій земельній ділянці самочинно збудовано триповерховий спальний корпус загальною площею 384 кв. м, а також бар-магазин площею 23 кв. м.

Таким чином, у порушення вимог статті 376 ЦК України суд першої інстанції визнав за позивачем, який не був власником або користувачем земельної ділянки та не був особою, яка здійснила самочинне будівництво, право власності на самочинно збудоване нерухоме майно, не залучивши до участі у справі власника земельної ділянки - Бідгород-Дністровську районну державну адміністрацію Одеської області.

З урахуванням викладеного Комісія дійшла висновку, що ухвалене суддею рішення у вказаній цивільній справі свідчить про типовість допущених суддею умисних порушень норм права.

3) При розгляді цивільної справи № 1505/10071/2012 суддею Матяш Т.Л. умисно порушено вимоги статті 220 ЦК України щодо обов'язкового нотаріального посвідчення договору купівлі-продажу нерухомого майна, який уклали між собою сторони. Оскільки такий договір підлягав обов'язковому нотаріальному посвідченню та його подальшої державної реєстрації.

Слід зауважити, що під час нотаріального посвідчення договорів купівлі-продажу нерухомого майна підлягають сплаті обов'язкові платежі до бюджету держави (державне мито, збір до Пенсійного фонду України, у деяких випадках і податок на прибуток від продажу нерухомого майна) у відсотковому співвідношенні від вартості майна. Вартість відчужуваного майна повинна підтверджуватися висновком незалежної експертизи. Ці обставини судом також проігноровано, що свідчить про наявність у діях судді недбалого ставлення до службових обов'язків.

Комісія дійшла висновку, що суддя Матяш Т.Л. не виконала покладених на неї професійних обов'язків щодо безстороннього та об'єктивного вирішення справ (стаття 54 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції 2010 року), оскільки, розглядаючи вказані справи знехтувала вимогами норм матеріального та процесуального права, надала перевагу неналежним доказам. Зокрема, взагалі не врахувала постанову Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 2009 року № 9 «Про судову практику розгляду цивільних справ про визнання правочинів недійсними», яку мала застосовувати на практиці.

Відповідно до роз'яснень пункту 13 вказаної постанови:

«З підстав недодержання вимог закону про нотаріальне посвідчення правочину нікчемними є тільки правочини, які відповідно до чинного законодавства підлягають обов'язковому нотаріальному посвідченню.

Вирішуючи спір про визнання правочину, який підлягає нотаріальному посвідченню, дійсним, судам необхідно враховувати, що норма частини другої статті 220 ЦК не застосовується щодо правочинів, які підлягають і нотаріальному посвідченню, і державній реєстрації, оскільки момент вчинення таких правочинів відповідно до статей 210 та 640 ЦК пов'язується з державною реєстрацією, тому вони не є укладеними і не створюють прав та обов'язків для сторін.

При розгляді таких справ суди повинні з'ясувати, чи підлягає правочин обов'язковому нотаріальному посвідченню, чому він не був нотаріально посвідчений, чи дійсно сторона ухилилася від його посвідчення та чи втрачена така можливість, а також чи немає інших підстав нікчемності правочину.

У зв'язку з недодержанням вимог закону про нотаріальне посвідчення правочину договір може бути визнано дійсним лише з підстав, встановлених статтями 218 та 220 ЦК. Інші вимоги щодо визнання договорів дійсними, в тому числі заявлені в зустрічному позові у справах про визнання договорів недійсними, не відповідають можливим способам захисту цивільних прав та інтересів. Такі позови не підлягають задоволенню.»

Стосовно посилання судді на її надмірне навантаження та незначний стаж роботи суддею слід відмітити, що Комісією проаналізовано її досвід роботи у галузі права, який становив більше десяти років, показники роботи та навантаження, що не завадило розглянути справи впродовж найкоротшого строку. Такі дії судді вказують, зокрема, на вибірковий підхід до черговості призначення та розгляду судових справ, надання переваги тій чи іншій справі першочерговості, що свідчить про несумлінне виконання обов'язків судді.

Перевіркою було встановлено, що Матяш Таїсія Леонідівна у 2005 році закінчила Одеську національну юридичну академію та отримала вищу юридичну освіту за кваліфікацією юрист. З березня 2003 року по червень 2007 року працювала консультантом, старшим консультантом, помічником судді в апеляційному суді Одеської області. З червня 2007 року по лютий 2010 року працювала на посаді помічника судді Приморського районного суду міста Одеси. Указом Президента України від 20 лютого 2010 року № 200/2010 Матяш Т.Л. призначено на посаду судді Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області строком на п'ять років.

На день розгляду вказаних справ суддя Матяш Т.Л. мала достатній досвід роботи у галузі права.

Таким чином, Комісією встановлено, що аналіз допущених суддею порушень у розгляді цих дев'яти цивільних справ, ураховуючи їх очевидність для професійного судді, суддівського стажу і спеціалізації судді з розгляду цивільних справ свідчить, що ці порушення мають системний характер, а саме - ухвалення упередженого, незаконного судового рішення на користь позивача. "Правова позиція судді" є одним з елементів у системі прихованого зловживання суддею своїм статусом і посадовими повноваженнями з метою

упередженого вирішення справ і водночас уникнення встановленої законом відповідальності за постановлення таких рішень.

Також Комісія дійшла висновку, що ухвалення суддею Матяш Т.Л. незаконних рішень створило передумови настання істотних суспільно-резонансних негативних наслідків з приниженням авторитету правосуддя, що призвело до неправомірного відчуження майна, зокрема, що належало державі, первинній профспілковій організації ВАТ «Харківський електроапаратний завод», та визнання права власності на майно в порушення закону, підриву авторитету державних органів та загалом довіри до правосуддя. Порушення суддею норм права при ухваленні рішень стали підставами для скасування їх апеляційною інстанцією з ухваленням протилежних рішень чи направленням справ на новий розгляд, і зокрема, постановленню за результатом розгляду однієї з цих справ окремої ухвали з направленням її голові Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області для належного реагування.

Згідно зі статтею 55 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддя присягає об'єктивно, безсторонньо, неупереджено, незалежно та справедливо здійснювати правосуддя, підкоряючись лише закону та керуючись принципом верховенства права, чесно і сумлінно виконувати обов'язки судді, дотримуватися морально-етичних принципів поведінки судді, не вчиняти дій, що порочать звання судді та принижують авторитет судової влади.

Відповідно до частини 2 статті 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції» порушенням суддею присяги також є вчинення ним дій, що порочать звання судді і можуть викликати сумніви у його об'єктивності, неупередженості та незалежності, у чесності та непідкупності судових органів.

Частиною 5 статті 87 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» передбачено, що за наслідками дисциплінарного провадження Вища кваліфікаційна комісія суддів України може прийняти рішення про направлення рекомендації до Вищої ради юстиції для вирішення питання щодо внесення подання про звільнення судді з посади за наявності для цього підстав.

Відповідно до частини 2 статті 105 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» факти, які свідчать про порушення суддею присяги, мають бути встановлені Вищою кваліфікаційною комісією суддів України або Вищою радою юстиції.

Комісія враховує досвід роботи судді Матяш Т.Л. у галузі права, кількісні та якісні показники її роботи, характер дій щодо недоброчесного та несумлінного виконання нею обов'язків судді під час розгляду вказаних дев'яти судових справ, наслідки таких дій та особу судді. Суддя Матяш Т.Л. головою Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області Смаглієм М.В. характеризується позитивно, зарекомендувала себе як

кваліфікований юрист та досвідчений суддя, регулярно проходить двотижневу підготовку суддів, яких призначено на посаду судді вперше.

Однак, оцінюючи в сукупності факти та обставини, встановлені Комісією за результатами дисциплінарного провадження, з огляду на умисний характер дій судді Матяш Т.Л., враховуючи наслідки, до яких призвело їх вчинення, отриману інформацію про суддю, Комісія дійшла висновку, що звільнення судді з посади за порушення присяги відповідає характеру вчиненого дисциплінарного проступку та його наслідкам.

Комісія враховує, що строки, передбачені для здійснення дисциплінарного провадження, і строки для застосування дисциплінарного стягнення (строки давності) не ідентичні. У період з 27 лютого 2015 року до 28 березня 2015 року такий вид дисциплінарного стягнення, як звільнення судді з посади з підстав порушення присяги, ще не був імплементований у перелік дисциплінарних стягнень, тому строки провадження щодо звільнення судді за порушення присяги не були узгоджені зі строками для застосування дисциплінарного стягнення. У цей період відповідно до статті 88 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» до суддів можна було застосувати тільки дисциплінарне стягнення у виді догани. Інших видів дисциплінарних стягнень Закон України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції, яка діяла на той час, не передбачав.

Узгодження строків дисциплінарного провадження щодо звільнення судді за порушення присяги відповідно до статті 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції» у редакції, яка набула чинності 27 лютого 2015 року, зі строками для застосування дисциплінарного стягнення у виді звільнення судді з посади з підстав порушення присяги відбулось з набранням чинності змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд», який з 28 березня 2015 року запровадив строк давності притягнення судді до дисциплінарної відповідальності у вигляді звільнення за порушення присяги. Тобто законодавче закріплення звільнення судді за порушення присяги як виду дисциплінарного стягнення та встановлення трирічного строку давності притягнення до дисциплінарної відповідальності відбулось одночасно і набрало чинності з 28 березня 2015 року.

Відповідно до частини четвертої статті 96 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» дисциплінарне стягнення до судді застосовується не пізніше трьох років із дня вчинення проступку без урахування часу тимчасової непрацездатності або перебування судді у відпустці.

Строк накладання дисциплінарного стягнення, встановлений у частині четвертій статті 87 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції Закону 2010 року, до звільнення за порушення присяги не

застосовувався, і звільнення судді за порушення присяги не було обмежено в часі.

У постанові Верховного Суду України від 12 квітня 2016 року у справі № П/800/485/15 Верховним Судом України викладено висновок щодо застосування строків давності притягнення до відповідальності за порушення присяги судді, що відповідно до статті 244-2 КАС України є обов'язковим для всіх суб'єктів владних повноважень, які застосовують у своїй діяльності нормативно-правовий акт, що містить відповідну норму права.

Зокрема, Верховним Судом України вказано, що після набрання чинності Законом України «Про судоустрій і статус суддів» в редакції Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» уповноважений орган має вирішувати питання про притягнення судді до відповідальності за порушення присяги, зокрема, вчинені до набрання цим Законом чинності, протягом строку, встановленого частиною четвертою статті 96 зазначеного Закону. Відповідно до цієї норми дисциплінарне стягнення до судді застосовується не пізніше трьох років із дня вчинення проступку без урахування часу тимчасової непрацездатності або перебування судді у відпустці.

Таким чином, підлягає застосуванню частина четверта статті 96 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд», відповідно до якої строк застосування дисциплінарного стягнення до судді Матяш Т.Л. у виді направлення рекомендації до Вищої ради юстиції для вирішення питання щодо внесення подання про її звільнення з посади судді за порушення присяги за дії, вчинені у період з 19 липня 2012 року по 15 березня 2013 року, не закінчився.

Згідно з пунктом 5 частини 5 статті 126 Конституції України суддя звільняється з посади органом, що його обрав або призначив, у разі, зокрема порушення суддею присяги.

За правилами частини 1 статті 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції» питання про звільнення судді з підстав, передбачених пунктами 4-6 частини 5 статті 126 Конституції України (порушення суддею вимог щодо несумісності, порушення суддею присяги, набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього), Вища рада юстиції розглядає після надання Вищою кваліфікаційною комісією суддів України відповідного висновку або за власною ініціативою.

Зважаючи на викладені обставини, на підставі статті 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції», статей 87, 105 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (у редакції 2010 року) Комісія вважає за необхідне направити рекомендацію до Вищої ради юстиції для вирішення питання щодо внесення подання про звільнення судді Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області Матяш Т.Л. з підстав, передбачених пунктом 5 частини 5 статті 126 Конституції України (за порушення присяги).

Керуючись статтями 83-89, 97, 105 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (у редакції 2010 року), статті 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції», статтею 58 Конституції України та статтями 96-97 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (у редакції 2015 року), Комісія

вирішила:

направити рекомендацію до Вищої ради юстиції для вирішення питання щодо внесення подання про звільнення судді Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області Матяш Таїсії Леонідівни з підстав, передбачених пунктом 5 частини 5 статті 126 Конституції України (за порушення присяги).

Рішення Комісії про направлення рекомендації до Вищої ради юстиції для вирішення питання щодо внесення подання про звільнення судді може бути оскаржене суддею, стосовно якого воно прийнято, до Вищої ради юстиції або Вищого адміністративного суду України в порядку, передбаченому процесуальним законом.

Скарга до Вищої ради юстиції подається суддею через Вищу кваліфікаційну комісію суддів України.

Головуючий

Ю.Г. Тітов

Члени Комісії:

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

П.С. Луцюк

М.А. Макарчук

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

В.Є. Устименко

Т.С. Шилова

С.О. Щотка